

ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ....

นางสาวรักชนก ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กัมพูฉะ เป็นผู้เสนอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ตามมาตรา ๑๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
พ.ศ. ....

หลักการ
ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน จึงมีบทบัญญัติและมาตรการบางประการที่ไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการรับทราบและเข้าถึง ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยกำหนดหน้าที่ ของรัฐ ให้ต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับ ความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึง ข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก อีกทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะได้โดยสะดวก และมีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ อันเป็นการเปิดโอกาสให้ ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการรับทราบและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ ซึ่งจะทำให้การป้องกันปัญหา การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการมีธรรมาภิบาล มีการกำกับดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐ ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส รวมทั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิทราบ การดำเนินงานของภาครัฐที่อาจจะมีผลกระทบ ต่อสิทธิหรือกำหนดหน้าที่อย่างใด ๆ แก่ประชาชนอันเป็นการ พิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนจากคำสั่งทางปกครองหรือการกระทำทางปกครองต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีการใช้ระบบปฏิบัติการที่มีเทคโนโลยี สารสนเทศทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การจัดการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีประสิทธิภาพ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในมาตรา ๑๑ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ให้ถือว่าบรรดากฎหมาย กฎ ประกาศ และระเบียบที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งอ้างถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่าพระราชบัญญัตินี้

กฎ ประกาศ และระเบียบตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การประมวลผลหรือการบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารสาธารณะหรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐหรือเกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้ผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบหรือตรวจดูได้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลและศาลรัฐธรรมนูญเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอัยการ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งไม่เป็ส่วนราชการและอยู่ในกำกับของรัฐ องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“เอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลเอกชนที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) ที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจแทนหน่วยงานของรัฐ
  - (๒) ที่ได้รับสัมปทานจากหน่วยงานของรัฐ
  - (๓) ที่ได้ทำสัญญาร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน
  - (๔) ที่เป็ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
  - (๕) ที่หน่วยงานของรัฐมีทุนหรือถือหุ้นอยู่ด้วย
  - (๖) ที่รับบริจาคและได้รับสิทธิลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีอากร ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร
- “ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และให้หมายความรวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย
- “ดิจิทัล” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้วิธีการนำสัญลักษณ์ศูนย์และหนึ่ง หรือสัญลักษณ์อื่นมาแทนค่าสิ่งทั้งปวง เพื่อใช้สร้างหรือก่อให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์ใช้ประโยชน์

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๗ รายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานของรัฐที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณะจะต้องมีอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๘
- (๒) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว รวมถึงคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลด้วย
- (๓) นโยบาย การตีความ หรือการตอบข้อหารือที่ไม่เข้าข่ายต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๘ (๔)
- (๔) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๕) แนวปฏิบัติ คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนและคู่มือสำหรับประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
- (๖) สัญญาของหน่วยงานของรัฐ
- (๗) ข้อยุติในการไกล่เกลี่ยหรือประนอมข้อพิพาทในสัญญาตาม (๖) และคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในสัญญาดังกล่าว
- (๘) การอนุญาตและเงื่อนไขประกอบกิจการที่เป็นบริการสาธารณะ หรือการใช้ทรัพยากรสาธารณะหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินในการประกอบกิจการหรือการดำเนินการ การต่ออายุใบอนุญาต การยกเลิกเพิกถอน หรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการอนุญาตดังกล่าว
- (๙) วาระการประชุม บันทึกการประชุม รายงานการประชุม บันทึกภาพและเสียงของการประชุม ขวเลข เอกสารประกอบการนำเสนอในที่ประชุมของคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี รวมถึง ผลการลงมติและความคิดเห็นของคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการเป็นรายบุคคล
- (๑๐) ข้อมูลข่าวสารของราชการในทุกขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ รายรับ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การใช้และบริหารเงินแผ่นดิน การใช้และบริหารทรัพย์สินของทางราชการ งบการเงิน และการเงินการคลัง ของหน่วยงานของรัฐ และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- (๑๑) ข้อมูลสถิติที่หน่วยงานของรัฐรวบรวม ครอบครอง หรือวิเคราะห์จากการใช้อำนาจ หรือหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐนั้น รายงานประจำปี ผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ รายงานการศึกษา และวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๑๒) ร่างแผนงาน ร่างโครงการ ร่างขอบเขตของงาน ร่างสัญญา ร่างคำขอของงบประมาณ และเอกสารประกอบ ร่างพระราชบัญญัติและร่างกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ ที่ส่งต่อหรือเปิดเผยต่อหน่วยงานอื่น หรือบุคคลภายนอก

(๑๓) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในทุกขั้นตอน การดำเนินการ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และสิทธิผู้บริโภค

(๑๔) ข้อมูลข่าวสารความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน การประเมินผล ผลสำรวจ และข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อหน่วยงานของรัฐ ที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้ต้องการให้ปกปิดต่อสาธารณะ

(๑๕) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าสิ่งบุคคลากรเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความรับผิดชอบ เป้าหมาย ผลงานตามเป้าหมาย ตามโครงสร้างของหน่วยงานของรัฐ ตำแหน่งงานว่างหรือที่เปิดรับของหน่วยงานของรัฐ

(๑๖) นโยบายการตั้งราคาหรือค่าบริการ และนโยบายการพิจารณาส่วนลดราคาหรือค่าบริการของหน่วยงานของรัฐ

(๑๗) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดิน ทะเบียนที่ดิน ประเภทที่ดิน พิกัดและตำแหน่งที่ดิน การครอบครอง และแผนที่

(๑๘) บัญชีข้อมูล ชุดข้อมูลและข้อมูลข่าวสารภายในบัญชีข้อมูล ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล และข้อมูลข่าวสารในฐานะข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ

(๑๙) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในการแสวงหาและรวบรวมข้อเท็จจริง พิจารณา และวินิจฉัยที่เสร็จสิ้นการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานนั้นแล้ว แต่ไม่หมายรวมถึงข้อมูลความลับราชการตามมาตรา ๑๗

(๒๐) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

(๒๑) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบหรือตรวจดูได้โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐซึ่งครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นโดยไม่มีผู้ร้องขอจะไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือเป็นภาระต่อการปฏิบัติราชการจนเกินสมควร ให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มีอำนาจกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะดังกล่าวต้องเปิดเผยเฉพาะเมื่อมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารอื่นซึ่งต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นโดยปกปิดไว้เท่าที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมาย หน่วยงานของรัฐจะอ้างความเกี่ยวข้องดังกล่าวเพื่อปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะไม่ได้

มาตรา ๘ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารสาธารณะอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน รายนามผู้บริหารหน่วยงานของรัฐ สถานที่ปฏิบัติงาน หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่สำหรับการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมข้อมูลสำหรับการติดต่อ

(๒) สรุปรายงานหน้าที่ วิธีการดำเนินงาน วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

(๓) สถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่สำหรับการติดต่อทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และช่องทางการติดต่อบนระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อติดต่อ สอบถาม ร้องเรียน และยื่นคำขอ ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖

(๔) กฎ มติ คณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน แบบแผนนโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ข้อมูลข่าวสารสาธารณะอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

ข้อมูลข่าวสารสาธารณะใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๙ ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่ต้องประกาศตามมาตรา ๘ (๔) ถ้ายังไม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๑๐ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานของรัฐตามรายการในมาตรา ๗ ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงของคนทุกกลุ่ม ภายในระยะเวลาที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล ทั้งนี้ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะโดยกำหนดรูปแบบข้อมูล ช่องทางเผยแพร่ ความเร็วในการเปิดเผย ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลข่าวสารสาธารณะไปใช้งาน

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดให้มีระบบข้อมูล ฐานข้อมูล ช่องทางในการเปิดเผย ร้องเรียน และขอรับข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้อย่างสะดวก ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ ผ่านระบบดิจิทัล หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนดเพิ่มเติม

มาตรา ๑๑ หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และจัดเก็บในฐานข้อมูลหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศบนระบบดิจิทัล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล และตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ยกเว้นสำหรับข้อมูลข่าวสารของราชการที่ใช้ภายในหน่วยงานของรัฐ และยังมีได้เปิดเผยหรือส่งต่อให้กับหน่วยงานอื่นหรือบุคคลภายนอก

มาตรา ๑๒ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีสถานที่ติดต่อและเจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ภายในหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๑) ประสานงาน ให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งภายในหน่วยงานของรัฐและระหว่าง หน่วยงานของรัฐ

(๒) รับคำขอ คำร้อง อำนวยความสะดวกในการจัดหาข้อมูลและชี้แจงต่อบุคคล และหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๑๓ เอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มีหน้าที่จัดทำข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะของเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้รับทราบหรือตรวจดูได้โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอ

เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลข่าวสารสาธารณะไปใช้งาน ให้รูปแบบของข้อมูล ช่องทาง เผยแพร่ ความเร็วในการเปิดเผย ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เป็นไปตามวิธีการและหลักเกณฑ์ การเปิดเผย ที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

เพื่อประโยชน์สาธารณะ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะอาจกำหนดหรือปรับปรุง รายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามวรรคหนึ่งตามความเหมาะสมได้

มาตรา ๑๔ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนา ที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือข้อมูลข่าวสารของราชการ จากหน่วยงานของรัฐ และมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารในรูปแบบที่ขอ รวมถึง ขอให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น บนเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ หรือช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามระเบียบที่คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนดได้

หน่วยงานของรัฐต้องส่งมอบสำเนาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ในรูปแบบที่บุคคลขอ หรือใกล้เคียงกับรูปแบบที่ขอมากที่สุดซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ หรือสามารถจัดทำให้ได้ โดยไม่เป็นภาระเกินสมควร โดยต้องแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

หน่วยงานของรัฐอาจเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดทำสำเนา ข้อมูลข่าวสารตามวรรคสอง ตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมาย บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธคำขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องตามวรรคหนึ่งได้ หากปรากฏว่าผู้ขอใช้สิทธิโดยไม่สุจริต หรือขอข้อมูลข่าวสารจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เพื่อก่อความกีดกันปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่ง แม้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๕ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ให้เพิ่ม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง รายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะใด ๆ ในรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้น หรือให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๑๐ หรือส่งมอบข้อมูลข่าวสารของราชการหรือข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๑๔ ให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ปฏิเสธหรือไม่ปฏิบัติตามคำขอตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอโดยไม่มีเหตุอันสมควร บุคคลนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้รับอุทธรณ์ตามวรรคสองแล้ว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน แล้วแจ้งผลการวินิจฉัยไปยังผู้ร้องเรียน และหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

หมวด ๒

ข้อมูลความลับราชการ

มาตรา ๑๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการใดที่เป็นข้อมูลความลับราชการ ไม่ต้องถูกเปิดเผยตามมาตรา ๑๐ โดยชี้แจงว่าเป็นข้อมูลความลับราชการ ปกปิดและตัดทอนเฉพาะส่วนที่เป็นข้อมูลความลับราชการ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่เหลือตามปกติ

ให้หน่วยงานของรัฐมีดุลพินิจในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลความลับราชการตามมาตรา ๑๔ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์และการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียของบุคคลที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเข้าถึง เผยแพร่ หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา ๑๗ ข้อมูลความลับราชการ แบ่งชั้นข้อมูลความลับตามลักษณะเงื่อนไขของความลับดังนี้

(๑) ชั้นที่สุด หมายความว่าถึง ข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ข้อมูลด้านการถวายนามพลอดภัย หรือข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

(๒) ลับมาก หมายความว่าถึง ข้อมูลข่าวสารด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ด้านการทหารและการป้องกันประเทศ ด้านการข่าวกรอง ด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย หรือด้านการรักษาความปลอดภัยบุคคล

(๓) ลับ หมายความว่าถึง ข้อมูลข่าวสารใด ๆ ที่การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมาย เสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

นอกจากที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ให้คณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกระเบียบกำหนดประเภทของข้อมูลข่าวสารอื่นให้เป็นข้อมูลลับที่สุด ลับมาก หรือลับ และให้ถือว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลความลับราชการตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๘ ข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ได้แก่ ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับท่าทีและกลยุทธ์การเจรจาในประเด็นการต่างประเทศที่เกี่ยวกับ ความมั่นคงของรัฐ

(๒) ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องชีวิตและร่างกายของประชาชน การพิทักษ์รักษาไว้ ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน หรือการอ้างไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างระบบการสื่อสาร รหัสลับ หรือข้อมูลที่มีการสื่อสารผ่านรหัสลับ ของหน่วยงานด้านการต่างประเทศ

(๔) ข้อมูลที่ประเทศไทยมีพันธกรณีให้เปิดเผยตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการเยือนต่างประเทศของบุคคลสำคัญของไทย

มาตรา ๑๙ ข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ด้านการทหารและการป้องกันประเทศ ได้แก่ ข้อมูล ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งทางทหาร การรักษาความปลอดภัยที่ตั้ง อัตรากองจัดหน่วย และกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์

(๒) ข้อมูลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันประเทศ อาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา ทั้งนี้ ที่มีการกำหนดชั้นความลับไว้

(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับแผนหรือการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการกิจทางทหาร

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับการข่าว ข่าวกรอง รหัสลับ สัญญาณต่าง ๆ ทางทหาร

มาตรา ๒๐ ข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ด้านการข่าวกรอง ได้แก่ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) แผนหรือรายงานปฏิบัติการด้านการข่าวกรอง หรือรายงานข่าวสารที่เป็นผลผลิตจาก การปฏิบัติการด้านการข่าวกรอง

(๒) รายงานข่าวสารที่มีชั้นความลับที่ได้รับจากบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐ ต่างประเทศ หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

(๓) รายงานข่าวกรอง

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง การข่าวกรองทางการสื่อสาร รหัสลับ และสัญญาณต่าง ๆ ในทางการข่าว

มาตรา ๒๑ ข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ได้แก่ ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้ง กำลังพล การรักษาความปลอดภัยของที่ตั้ง อัตราการจัดหน่วย และกำลัง อาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

(๒) แผนหรือรายงานปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

(๓) รายงานข่าวสารที่มีชั้นความลับที่ได้รับจากบุคคลหรือหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐ ต่างประเทศ หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการข่าวกรอง การต่อต้านข่าวกรอง หรือการข่าวกรองทางการสื่อสาร รหัสลับและสัญญาณต่าง ๆ ในทางการข่าว ทั้งนี้ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

มาตรา ๒๒ ข้อมูลตามมาตรา ๑๗ ด้านการรักษาความปลอดภัยบุคคล ได้แก่ข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) มาตรการ แผน หรือแนวทางในการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ และสถานที่พำนัก ของผู้นั้น

(๒) มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานคดีความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดชั้นข้อมูลความลับราชการเมื่อมีข้อมูลความลับราชการ เกิดขึ้น ตามที่กำหนดในรายการข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๔

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่กำหนดระยะเวลาที่ข้อมูลความลับราชการจะเปลี่ยนเป็นข้อมูล ข่าวสารสาธารณะเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด นับตั้งแต่ปีที่ข้อมูลความลับราชการเกิดขึ้น ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการกำหนด โดยระยะเวลาที่หน่วยงานของรัฐกำหนดตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่มากกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามชั้นข้อมูลความลับ ดังนี้

(๑) ลับที่สุด ๗๕ ปี

(๒) ลับมาก ๒๐ ปี

(๓) ลับ ๑๐ ปี

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งใดเห็นว่า ข้อมูลความลับราชการใดที่อยู่ในความครอบครองของตน ไม่เข้าเงื่อนไขการเป็นข้อมูลความลับตามมาตรา ๑๗ หรือไม่มีความจำเป็นที่จะเป็นข้อมูลความลับต่อไป ให้หน่วยงานของรัฐนั้นยกเลิกชั้นความลับ และกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าข้อมูลความลับราชการใด แม้จะครบกำหนดอายุ ตามวรรคสองแล้ว แต่ยังคงมีเหตุจำเป็นอันไม่สมควรแก่การเปิดเผย ให้หน่วยงานของรัฐนั้นเสนอขอขยาย ระยะเวลาข้อมูลความลับราชการต่อคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการออกไปอีกได้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขยายระยะเวลาตามวรรคสี่ให้ขยายออกไปได้ครั้งละไม่เกินสามปี

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายการข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อแสดงให้เห็นประเภทหรือขอบเขตของข้อมูลความลับราชการที่หน่วยงานของรัฐนั้นครอบครองอยู่ ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจได้ง่าย และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้จัดชั้นเป็นข้อมูลความลับราชการได้ แต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของข้อมูลความลับราชการตามมาตรา ๑๗ และต้องไม่ขัดต่อคำวินิจฉัยที่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะหรือศาลที่ได้เคยกำหนดหรือมีคำพิพากษาว่าข้อมูลข่าวสารใดไม่เป็นข้อมูลความลับราชการ

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่เผยแพร่รายการข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐบนระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ หรือตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

มาตรา ๒๕ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำดัชนีข้อมูลความลับราชการเพื่อแสดงให้เห็นถึงหัวข้อหรือขอบเขตหรือประเด็นของข้อมูลข่าวสารอันเป็นข้อมูลความลับราชการในแต่ละรายการที่หน่วยงานของรัฐนั้นครอบครองอยู่ แต่ไม่ต้องแสดงเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้น และนำส่งให้คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการรับรอง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการกำหนด

หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รักษาและคุ้มครองข้อมูลความลับราชการ จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการกำหนด

มาตรา ๒๖ บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ ให้แก้ไขปรับปรุง รายการข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐ ว่าไม่เข้าเงื่อนไขของข้อมูลความลับราชการตามมาตรา ๑๗

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธหรือไม่ปฏิบัติตามคำขอตามวรรคหนึ่ง ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ไต่ถามคำขอต่อหน่วยงานของรัฐนั้นได้

เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้รับอุทธรณ์ตามวรรคสองแล้ว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผล และรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันแล้วแจ้งผลการวินิจฉัยไปยังผู้อุทธรณ์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

มาตรา ๒๗ การพิจารณาคดีในศาล หากมีพยานหลักฐานหรือเป็นเรื่องพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลความลับราชการ ให้ศาลพิจารณาเป็นการลับ และให้ศาลรับฟังข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ห้ามมิให้เปิดเผยเนื้อหาสาระของข้อมูล และวิธีการได้มาของข้อมูลทั้งหมดหรือบางส่วนในคำพิพากษาหรือคำสั่ง เว้นแต่เป็นการพิจารณาคดีเรื่องสถานะของข้อมูลความลับราชการ หากศาลตัดสินให้ข้อมูลนั้นมิใช่ข้อมูลความลับราชการ ศาลอาจเปิดเผยเนื้อหาในคำพิพากษาหรือคำสั่งบางส่วนเท่าที่พอจะแสดงผลประกอบคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้

มาตรา ๒๘ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจเข้าถึงข้อมูลความลับราชการทุกชั้นความลับ

หมวด ๓
ข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๙ หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลส่วนบุคคลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๐ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับกับข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๓๑ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลส่วนบุคคลเพียงพอที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้

(ข) ประเภทของระบบข้อมูลส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เกิดข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่สามารถให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีที่มีกฎหมายบังคับ

มาตรา ๓๒ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๙) เป็นไปเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๑๐) เป็นข้อมูลผู้ถือหุ้นหรือกรรมการของนิติบุคคล ผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

(๑๑) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยการเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ หากข้อมูลข่าวสารนั้นมีข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะทราบ รวมทั้ง จัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้หรือเปิดเผยโดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล หรือเพื่อป้องกันการทำให้เสียหาย ถูกทำลาย ถูกเรียกดู สืบค้น เชื่อมโยง ใช้ เปิดเผย ทำสำเนา เปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือการกระทำอื่นใดโดยไม่มีสิทธิหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) การเข้าถึงและการใช้งานข้อมูลข่าวสาร อุปกรณ์ ระบบ เครือข่าย และสถานที่

(๓) การจัดให้มีระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉิน ในกรณีที่ระบบสารสนเทศไม่สามารถใช้งานได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง

(๔) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๕) การลบ ทำลาย หรือการดำเนินการอื่นเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

(๖) หลักเกณฑ์อื่นที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะประกาศกำหนด

หมวด ๔

เอกสารจดหมายเหตุ

มาตรา ๓๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นเอกสารจดหมายเหตุตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำทะเบียนเอกสารจดหมายเหตุแล้วส่งมอบทะเบียนและเอกสารนั้นให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือหน่วยงานของรัฐจะเก็บรักษาไว้เองตามที่ทำความตกลงกับกรมศิลปากรก็ได้ ส่วนข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีใช้เอกสารจดหมายเหตุให้หน่วยงานของรัฐทำลายได้ตามกำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาข้อมูลไว้เองตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติและคำแนะนำของกรมศิลปากร

ในการจัดทำทะเบียนเอกสารจดหมายเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติ การศึกษา และการวิจัย และผู้แทนกรมศิลปากรตามบัญชีรายชื่อที่กรมศิลปากรประกาศกำหนด เพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณค่าข้อมูลข่าวสารของราชการและจัดทำทะเบียนเอกสารจดหมายเหตุและแจ้งให้กรมศิลปากรทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมศิลปากรประกาศกำหนด

หมวด ๕

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนแปดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในด้านนิติศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบริหารธุรกิจ และด้านสื่อสารมวลชน ด้านละหนึ่งคน

(๒) ผู้แทนจากหน่วยงานของรัฐจำนวนห้าคน ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงกลาโหม ผู้แทนจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้คณะกรรมการเลือกประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ จากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือปฏิบัติการอื่น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดนโยบาย มาตรการ แผนยุทธศาสตร์ แนวทางดำเนินการเกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้เป็นไปตามหลักการ และเหตุผลของพระราชบัญญัตินี้

(๔) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี รัฐสภา หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ เพื่อกำหนดนโยบาย และปรับปรุงกฎหมาย เพื่อพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะและเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ รูปแบบ ชนิด ช่วงเวลา ช่องทาง ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูล และระยะเวลาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ สำหรับหน่วยงานของรัฐในการจัดทำ จัดเก็บ รวบรวม ประมวลผล ปรับปรุง และแก้ไขข้อมูลข่าวสารสาธารณะ โดยคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ในการรับรู้ เข้าถึง นำข้อมูลไปใช้ ดัดแปลง แก้ไข และทำซ้ำได้โดยง่าย

(๖) กำหนด เพิ่มเติม แก้ไข หรือยกเลิก ข้อมูลข่าวสารในรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และรายการข้อมูลความลับราชการ ของหน่วยงานของรัฐและเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๗) สั่งให้หน่วยงานหรือบุคคล ส่งข้อมูลหรือเอกสาร หรือมาให้ข้อมูล ประกอบการพิจารณา เกี่ยวกับเรื่องที่มีผู้ร้องเรียน หรือเรื่องพิจารณาอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ออกคำสั่งให้หน่วยงานของรัฐหยุดเผยแพร่ หรือแก้ไข ซึ่งข้อมูลข่าวสารใด ๆ เมื่อเห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะนั้นจะขัดต่อพระราชบัญญัตินี้

(๙) พิจารณาและวินิจฉัยคำร้องหรือข้อหาหรือของประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ ตามที่บัญญัติไว้ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) แต่งตั้งและกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ อำนาจหน้าที่ ในการทำงานให้คณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อช่วยพิจารณาตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริง กรณีหน่วยงานของรัฐใดถูกร้องเรียนว่าไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเรื่องที่ประชาชนร้องเรียน หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๑) อนุมัติคำขอผ่อนผันในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานของรัฐ ในเหตุจำเป็น ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

(๑๒) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยแสดงสถิติ คำร้องขอและผลสรุป ตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ ของแต่ละหน่วยงานของรัฐ

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ เป็นผู้ลงนาม และให้ใช้บังคับเมื่อได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา ๓๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี

(๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยถึงไล่ออกหรือปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปี เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๘ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนจากพรรคการเมืองพรรคร่วมรัฐบาลสี่พรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสูงที่สุดตามลำดับ และผู้แทนจากพรรคการเมืองพรรคร่วมฝ่ายค้านสี่พรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสูงที่สุดตามลำดับ เป็นกรรมการสรรหา ในกรณีที่มิใช่ผู้แทนจากพรรคการเมืองพรรคร่วมรัฐบาลหรือพรรคร่วมฝ่ายค้าน ไม่ครบฝ่ายละสี่คน ให้ตัวแทนจากพรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสูงที่สุดเพิ่มพรรคละหนึ่งคน ตามลำดับจนครบจำนวน

ให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนดกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

มาตรา ๓๙ ในการดำเนินการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สภาผู้แทนราษฎรประกาศการเปิดรับสมัครบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๗ ให้ทราบเป็นการทั่วไปผ่านทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อยสามสิบวันติดต่อกัน

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครตามวรรคหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาผู้สมัครซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกจากสภาผู้แทนราษฎร

ในการสรรหาให้ใช้วิธีลงคะแนนโดยเปิดเผยและให้กรรมการสรรหาแต่ละคนบันทึกและเปิดเผยเหตุผลในการเลือกไว้ด้วย

ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสามในสี่ของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหา

ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหา ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้คะแนนไม่ถึงสามในสี่ ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่งในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่เป็นหน่วยธุรการและเลขานุการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๔๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระ

เมื่อครบกำหนดทุก ๆ สองปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหาตามมาตรา ๓๙ แทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนดำรงตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามความในวรรคสาม

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการล่วงหน้าได้ โดยเริ่มดำเนินการสรรหาก่อนครบวาระไม่เกินเก้าสิบวัน แต่ต้องไม่น้อยกว่า สี่สิบห้าวัน และในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๔๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๕ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗

มาตรา ๔๒ การประชุมของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานและรองประธานไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของผู้ครอบครอง หรือควบคุมดูแลข้อมูลเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการและข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะต้องยินยอมให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมอบหมายเข้าตรวจสอบ ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลความลับราชการหรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๔๔ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมอบหมายหรือมอบอำนาจให้กระทำการแทนได้และให้นำความในมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการกระทำการแทนให้คณะอนุกรรมการดำเนินการไปได้ โดยให้ถือว่ามติของคณะอนุกรรมการเป็นมติของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ แล้วให้แจ้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะทราบต่อไป

มาตรา ๔๕ ให้หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ปฏิบัติตามที่ได้รับทราบคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายในเจ็ดวันหรือภายในระยะเวลาตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะให้เป็นที่สุดและมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐให้ต้องปฏิบัติตาม

ในกรณีที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอน หรือผู้ควบคุม หรือกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น รวมถึงนายกรัฐมนตรี เพื่อสั่งการให้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และลงโทษทางวินัยภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และแจ้งผลให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะทราบด้วย

ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๖ หรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ผู้นั้นอาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเห็นว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะและข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับตามมาตรา ๔๓ แทนหน่วยงานของรัฐและเอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

หมวด ๖

คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ

มาตรา ๔๖ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๔๗ คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ออกประกาศหรือระเบียบเพื่อกำหนดวิธีการรักษาคุ้มครองข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐ หรือเพื่อให้การดำเนินการอื่นใดเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) รวบรวม จัดเก็บและรับรองดัชนีข้อมูลความลับราชการที่หน่วยงานของรัฐนำเสนอ

(๓) ขยายเวลาข้อมูลความลับราชการตามมาตรา ๒๓

(๔) ติดตามและตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลความลับราชการที่ครบระยะเวลาตามมาตรา ๒๓

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ เพื่อช่วยพิจารณาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลความลับราชการตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ

ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่งให้ประธานกรรมการข้อมูลความลับราชการเป็นผู้ลงนามและให้ใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

มาตรา ๔๘ ให้นำความในมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการโดยอนุโลม

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามบทบัญญัติของกฎหมาย หรือตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการปฏิบัติราชการ หรือตามคำสั่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น หรือตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ย่อมได้รับการคุ้มครองมิให้ผู้ใดฟ้องร้องหรือกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดทางอาญา ทางแพ่ง และทางวินัย เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือกระทำการโดยไม่สุจริต หรือโดยเจตนาในการแสวงผลประโยชน์ที่มีควรได้หรือมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเจตนาก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด แต่ไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่สั่งตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ เอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๔๕ หรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๑๓ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกในอัตราไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทต่อวันจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๒ บรรดากฎหมายกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมายหรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎหมายกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ตามมาตรา ๓๙ จะต้องแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามมาตรา ๓๙

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน จึงมีบทบัญญัติและมาตรการบางประการที่ไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้มีการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยกำหนดหน้าที่ของรัฐ ให้ต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคง ของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล หรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก อีกทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะได้โดยสะดวก และมีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ อันเป็นการเปิดโอกาสให้ ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการรับทราบและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ ซึ่งจะทำการป้องกันปัญหา การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการมีธรรมาภิบาล มีการกำกับดูแล ตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐ ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส รวมทั้ง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิทราบ การดำเนินงานของภาครัฐที่อาจจะมีผลกระทบต่อสิทธิหรือกำหนดหน้าที่อย่างใด ๆ แก่ประชาชน อันเป็นการ พิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนจากคำสั่งทางปกครองหรือการกระทำทางปกครองต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมีการใช้ระบบปฏิบัติการที่มีเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัยมาเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... แบ่งออกเป็น ๗ หมวด จำนวน ๕๔ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะขึ้นในสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้กับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร สาธารณะ และกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการ และธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๒ หมวด ๑ ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๑) กำหนดรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเบื้องต้นซึ่งหน่วยงานของรัฐที่ต้อง เปิดเผยต่อสาธารณะ (ร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวส่งไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยในกรณีของกฎ มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน แบบแผนนโยบาย หรือการตีความ เฉพาะที่หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

(๓) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานตามรายการที่กฎหมายกำหนด โดยสะดวกต่อการเข้าถึงของทุกกลุ่ม และโดยรวดเร็วที่สุด หรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกำหนด ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล (ร่างมาตรา ๑๐)

(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบข้อมูลดิจิทัล และจัดเก็บในฐานข้อมูลหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล (ร่างมาตรา ๑๑)

(๕) กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ จัดให้มีสถานที่ติดต่อ และเจ้าหน้าที่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายในหน่วยงานของรัฐ โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

(๖) กำหนดให้เอกชนซึ่งมีข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มีหน้าที่ต้องจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะโดยไม่ต้องมีผู้ร้องขอ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีอำนาจกำหนดรูปแบบข้อมูล ช่องทางเผยแพร่ ความเร็วในการเปิดเผย ความถี่ในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย (ร่างมาตรา ๑๓)

(๗) กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิเข้าตรวจสอบ ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารสาธารณะหรือข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลความลับราชการจากหน่วยงานของรัฐ ในรูปแบบที่ขอ หรือใกล้เคียงกับรูปแบบที่ขอ สิทธิในการขอให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยบนเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐหรือช่องทางตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด รวมถึง การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐให้คำแนะนำในกรณีข้อมูลข่าวสารที่ขออยู่ในความควบคุมของหน่วยงานกลาง ส่วนสาขาของหน่วยงานนั้น หรืออยู่ในความควบคุมของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น (ร่างมาตรา ๑๔)

(๘) กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้เพิ่มข้อมูลสาธารณะใด ๆ ในรายการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือส่งมอบข้อมูลข่าวสารทางราชการให้ถูกต้องครบถ้วน อีกทั้ง กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิเสธคำขอ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๓ หมวด ๒ ข้อมูลความลับราชการ

(๑) กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นข้อมูลความลับราชการไม่ต้องถูกเปิดเผย โดยให้หน่วยงานของรัฐสามารถมีดุลพินิจในการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลความลับราชการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์และการมีส่วนได้เสียของบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๑๖)

(๒) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและชั้นของข้อมูลความลับราชการ (ร่างมาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๒๒)

(๓) กำหนดให้ข้อมูลความลับราชการ จะต้องถูกปรับเปลี่ยนเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะเมื่อครบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามชั้นประเภทข้อมูลความลับ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายการข้อมูลความลับราชการของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการเผยแพร่รายการข้อมูลความลับราชการบนระบบเครือข่ายสารสนเทศหรือเว็บไซต์ของหน่วยงานของรัฐ หรือตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

(๕) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่จัดทำดัชนีข้อมูลความลับราชการ และมีหน้าที่รักษาคุ้มครองข้อมูลความลับราชการ ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕)

(๖) กำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ มีสิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ ให้แก้ไขปรับปรุงรายการข้อมูลความลับราชการ กำหนดวิธีการและระยะเวลาในการอุทธรณ์ตลอดจนระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์กรณีโต้แย้งคำสั่งเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๗) กำหนดเรื่องการพิจารณาข้อมูลความลับราชการในการพิจารณาคดี (ร่างมาตรา ๒๗)

(๘) กำหนดให้นายกรัฐมนตรี มีอำนาจเข้าถึงข้อมูลความลับราชการทุกชั้นความลับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๔ หมวด ๓ ข้อมูลส่วนบุคคล

(๑) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๒๙)

(๒) กำหนดให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนด อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ มาใช้กับข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ จัดระบบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๑)

(๔) กำหนดห้ามไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตน ต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้น เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๒)

(๕) กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารราชการด้วยการเชื่อมโยง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ หากข้อมูลข่าวสารนั้นมีข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะทราบ รวมทั้ง จัดให้มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๕ หมวด ๔ เอกสารจดหมายเหตุ

กำหนดเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการที่เป็นเอกสารจดหมายเหตุตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำทะเบียนเอกสารจดหมายเหตุแล้วส่งมอบทะเบียนและเอกสารให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือหากหน่วยงานของรัฐจะเก็บรักษาไว้เองให้ทำความตกลงกับกรมศิลปากร ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติและคำแนะนำ

ของกรมศิลปากร กรณีข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ใช่เอกสารจดหมายเหตุให้หน่วยงานของรัฐทำลายได้ตามกำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๖ หมวด ๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

- (๑) กำหนดเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (ร่างมาตรา ๓๕)
- (๒) กำหนดเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (ร่างมาตรา ๓๖)
- (๓) กำหนดเรื่องคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๓๗)
- (๔) กำหนดเรื่องคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๓๘)
- (๕) กำหนดเรื่องวิธีการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๓๙)
- (๖) กำหนดเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะประเภทกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๔๐)
- (๗) กำหนดเรื่องการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะประเภทกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๔๑)
- (๘) กำหนดเรื่ององค์ประชุมของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ และการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (ร่างมาตรา ๔๒)
- (๙) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการและข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือเรียกให้บุคคลมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๔๓)
- (๑๐) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมอบหมาย (ร่างมาตรา ๔๔)
- (๑๑) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะภายใน ๗ วัน หรือภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะกำหนด และกำหนดเรื่องการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับคำสั่งหรือคำวินิจฉัย (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๗ หมวด ๖ คณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ

- (๑) กำหนดเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ (ร่างมาตรา ๔๖)
- (๒) กำหนดเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ (ร่างมาตรา ๔๗)
- (๓) กำหนดเรื่ององค์ประชุม อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการข้อมูลความลับราชการ ทั้งนี้ให้นับเรื่ององค์ประชุมและอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะมาใช้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๘)

๒.๘ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการปฏิบัติราชการ ให้ได้รับความคุ้มครองไม่ให้ถูกฟ้องร้องทั้งทางแพ่งและทางอาญา เว้นแต่การกระทำโดยประมาทเลินเล่อ หรือจงใจโดยไม่สุจริต หรือโดยทุจริต แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๙)

(๒) กำหนดโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (ร่างมาตรา ๕๐)

(๓) กำหนดโทษกรณีเอกชนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ หรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๕๑)

๒.๙ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้บรรดากฎหมายลำดับรองที่ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมายที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การสรรหาและการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะจะต้องแล้วเสร็จ ภายใน ๙๐ วันนับจากวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๓)

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (ร่างมาตรา ๕๔)
